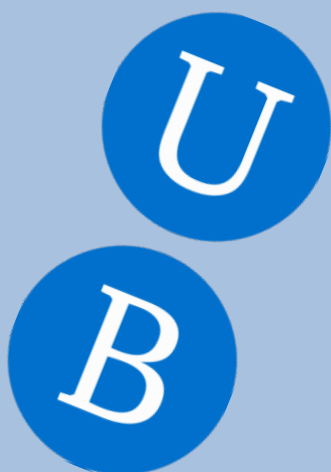

GUIA DE CONTINGUT DIGITAL ACCESSIBLE

*Guia d'ús d'AMIS (Adaptive
Multimedia Information System)*

Autors

Bruno Splendiani,
Jofre Capdevila
i Mireia Ribera

Aquest document té una llicència **Reconeixement - No Comercial - Compartir - Igual 3.0 de Creative Commons**. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no se'n faci un ús comercial. La creació d'obres derivades també està permesa sempre que es difonguin amb la mateixa llicència. La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by - nc - sa/3.0/es/legalcode.ca>

Primera edició. Barcelona, gener 2012

1. Guia d'AMIS (Adaptive Multimedia Information System)

PRESENTACIÓ

Aquesta guia explica com s'usa un document DAISY amb el lector AMIS.

Sumari

1. Guia d'AMIS (Adaptive Multimedia Information System)	3
1.1. Presentació	7
1.1.1. Introducció	7
1.1.2. Què és DAISY	7
1.1.3. Plataforma	8
1.1.4. Requeriments del sistema	8
1.1.5. Compatibilitat amb lectors de pantalla	8
1.2. Instal·lació, configuració i interfície d'AMIS	9
1.2.1. Instal·lació	9
1.2.1. Configuració	9
1.2.2. Configuració de les preferències	10
1.2.3. Configuració d'estil de text	11
1.2.4. Interfície	12
1.3. Obrir un llibre	16
1.4. Control de reproducció	17
1.5. Navegació	18
1.5.1. Utilitzar la finestra de navegació	19
1.5.2. Configuració de marques	19
1.6. Obtenir informació sobre la publicació	20
1.7. Com modificar els CSS	21
1.8. Tecles ràpides	24
1.9. Referències	25

1.1. Presentació

AMIS (*Adaptive Multimedia Information System*, que significa sistema d'informació multimèdia adaptatiu) és un programa que permet llegir llibres i documents DAISY 2.2 i DAISY 3, avalat pel consorci DAISY, de codi obert i gratuït.

El programa s'ofereix amb una interfície de veu i es totalment accessible. És compatible amb magnificadors i lectors de pantalla.

AMIS només funciona amb Windows.

1.1.1. Introducció

Aquest document és una guia del programa AMIS, tenint en compte aspectes d'accessibilitat. S'ha estructurat en diferents seccions on s'explica què s'ha de tenir en compte.

1.1.2. Què és DAISY

Daisy vol dir Digital Accessible Information System (***Sistema d'Informació Digital Accessible***).

Els llibres parlats digitals DAISY són molt accessibles. En un document DAISY es pot veure el text i escoltar l'àudio sincronitzat, i moure's per seccions o frases. La norma DAISY és una norma tècnica reconeguda a nivell mundial, impulsada pel consorci DAISY, i desenvolupada originalment per beneficiar a les persones amb dificultats de lecto - escriptura.

Actualment la norma DAISY s'ha fusionat amb la norma EPUB3, promoguda per l'International Digital Publishing Forum (IDPF) i ha desaparegut com a tal.

Podeu visitar la [web del consorci DAISY](#) per saber més sobre DAISY i la web d'[IDPF](#) per saber d'EPUB3.

1.1.3. Plataforma

Plataforma utilitzada

- AMIS 3.1.2 (Octubre 2011)

1.1.4. Requeriments del sistema

AMIS és un programari Windows. Per instal·lar AMIS es requereix:

- Windows XP SP3, Windows Vista o Windows 7 (recomanat).
- Motor SAPI 5.1 o superior.
- Internet Explorer 7 (en altres versions funciona, però aquesta és la recomanada).
- Java Runtime 1.6 (recomanat per optimitzar la visualització de DAISY 3).
- 50 MB d'espai al disc dur.

1.1.5. Compatibilitat amb lectors de pantalla

AMIS es compatible amb diferents lectors de pantalla:

- Jaws: Els scripts de Jaws per a Windows estan inclosos a l'instal·lador d'aquesta versió.
- Window Eyes.
- Hal i Supernova.
- NVDA: És compatible però no permet anar canviant entre la veu de NVDA i la veu d'AMIS.

1.2. Instal·lació, configuració i interfície d'AMIS

1.2.1. Instal·lació

Versió: AMIS 3.1.2

Descarregar el programari

- Aquest programa **és gratuït i es pot descarregar d'Internet [1]**. Per a la **versió en castellà [2]** cal, a més, descarregar un programa addicional.

El que s'ha de tenir en compte

Cal assenyalar que actualment aquest programari presenta conflictes amb altres programes que utilitzin sintetitzadors compatibles amb l'estàndard SAPI 5 de Windows com per exemple Zoomtext, Omnipage, Lectotext. Per aquest motiu, si s'usen habitualment aquestes ajudes tècniques, en la instal·lació caldrà triar no instal·lar SAPI , amb l'opció "I would like to skip this step (not recommended, as AMIS will not run without SAPI)".

1.2.1. Configuració

La interfície d'usuari d'AMIS ens permet triar opcions de visualització diferents per a l'aparença de la pantalla i l'estil de llibres DAISY.

- Ús bàsic o visualització per defecte.
En **MENÚ: Vista - Vista bàsica**.
- Mostar/Ocultar la finestra de navegació.
En **MENÚ: Vista - Barra lateral**.

- Canviar l'estil de la pàgina.

Amb la icona podem seleccionar diferent colors de fons de la pàgina (per defecte blanc, gris, blau i rosa). També podem fer la selecció en el **MENÚ: Vista - Estilo de página**.

- Augmentar/disminuir el cos de la font.

Amb les icones podem augmentar o disminuir el cos de la font del text. També podem realitzar la selecció a **MENÚ: Vista - Fuente más grande / fuente más pequeña**.

Consell

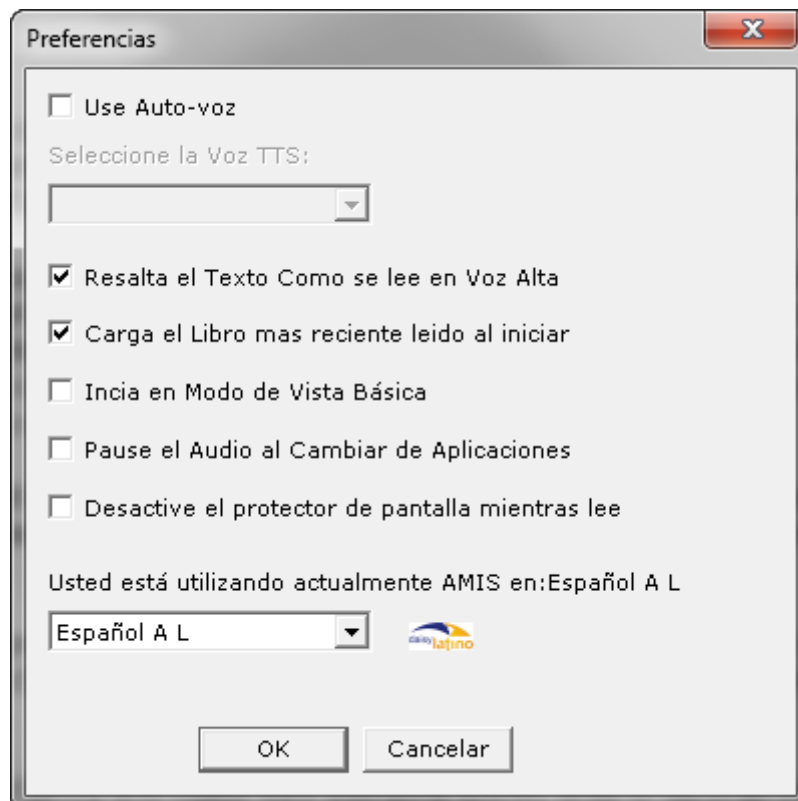
- Per modificar el cos de la font més enllà de les mides que el programa ofereix té per defecte, s'han de retocar els CSS. Per a més informació consultar l'apartat 1.7 "Com modificar els CSS".

1.2.2. Configuració de les preferències

Podem accedir a les configuració de preferències en **MENÚ: Archivo - Preferencias**. S'obrirà un quadre de diàleg amb les següent opcions:

- Seleccionar per activar o desactivar Auto - veu: si l'opció Auto-veu està activada, AMIS començarà la lectura vocal des de l'obertura del document.
- Triar una veu *TTS (si hem obert la versió AMIS compatible amb veus TTS aquesta opció estarà activa): aquesta opció serveix per escollir l'idioma de lectura del programa.
- Seleccionar per activar o desactivar el text ressaltat durant la reproducció.
- Carregar el darrer llibre llegit (més recent) en iniciar.

- Iniciar AMIS en mode de vista bàsica (veure apartat 1.2.4).
- Pausar AMIS automàticament en canviar d'aplicació.
- Deshabilitar el protector de pantalla mentre s'utilitza AMIS.
- Seleccionar un paquet d'idiomes per al seu ús amb AMIS: aquesta opció serveix per canviar l'idioma de presentació del programa.

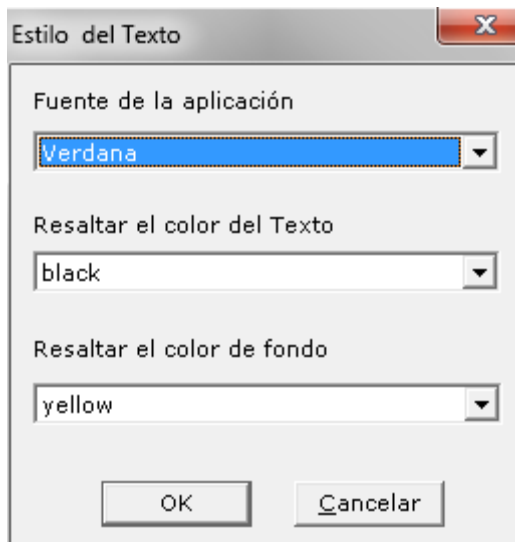
Imatge 1 Quadre de diàleg de **Preferencias**

1.2.3. Configuració d'estil de text

Podem canviar els estils de text en **MENÚ: Vista - Estilo de texto**. S'obrirà el quadre de diàleg en el què podem seleccionar:

- Una família tipogràfica per a AMIS.

- El color de fons i el color de text ressaltat durant la reproducció.

Imatge 2 Quadre de diàleg de selecció de estil de text

1.3. Comprovar l'accessibilitat del document PDF

Un cop l'Adobe Reader ha estat instal·lat, es pot fer una comprovació als documents amb format PDF per veure si són accessibles o no.

Existeixen diferents mètodes per comprovar si un document és accessible o no amb diferents graus d'exigència quant a nivell d'accessibilitat. A continuació, es detallen cadascun dels mètodes.

Imatge 3 Exemple de text en reproducció amb font Verdana, color de text negre i color de fons groc.

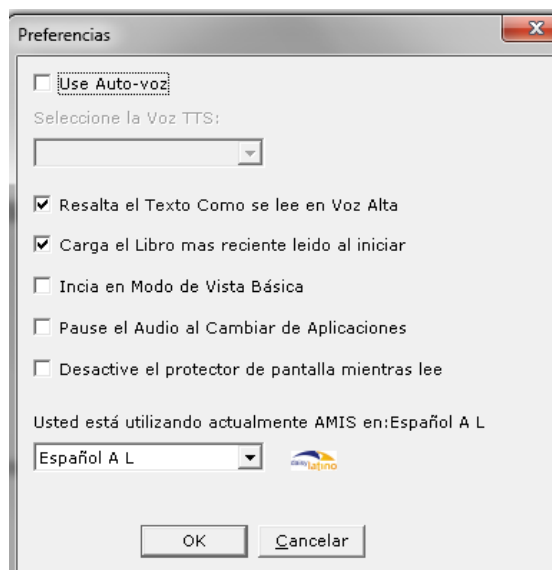
1.2.4. Interfície

Hi ha dues modalitats de vista de pantalla: "default" (per defecte) i **Vista bàsica**, que ofereix una interfície simplificada.

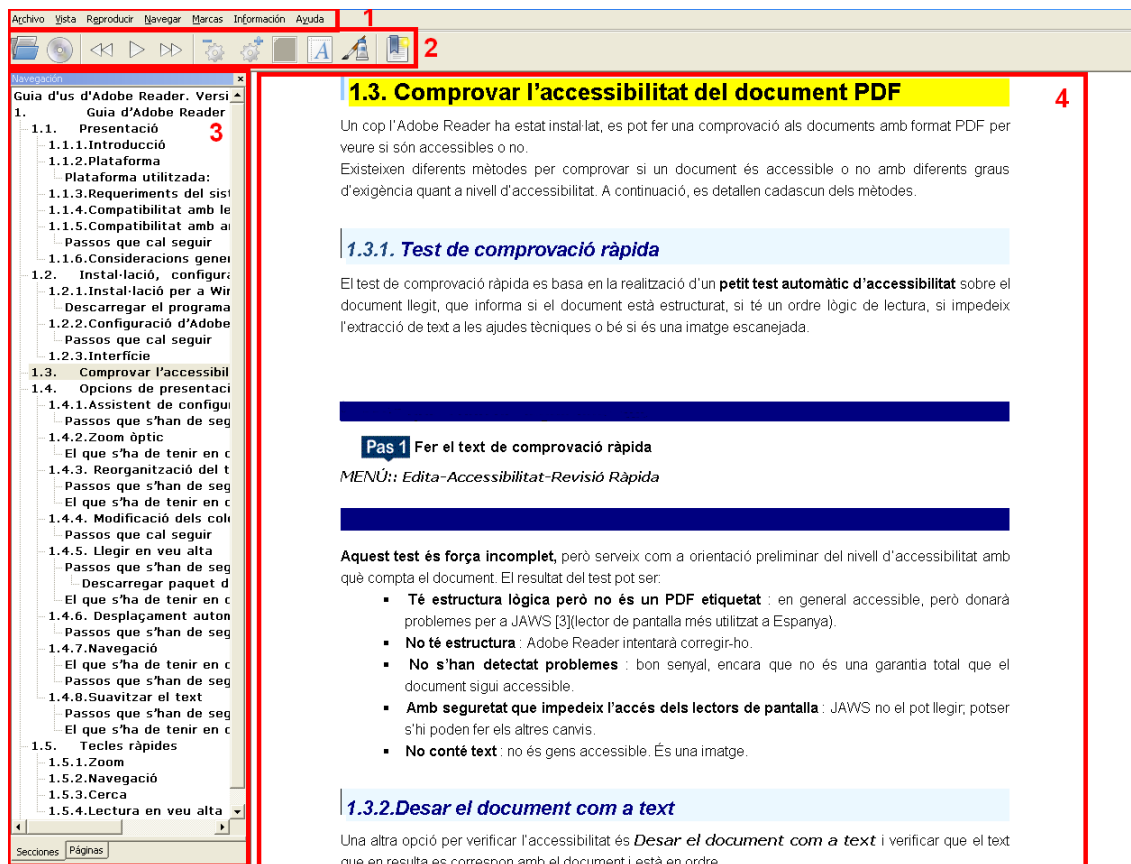
Si volem que s'iniciï amb **Vista bàsica** cal configurar-ho a les preferències del programa.

Passos que s'han de seguir amb Adobe Reader**Pas 1** Seleccionar l'opció "Modo de Vista Básica"**MENÚ: Preferencias**

Triar l'opció "Inicia en Modo de Vista Básica".

Imatge 4 Quadre de diàleg de Preferencias

La vista per defecte té quatre parts principals: un menú (1), una barra d'eines (2), una finestra de navegació (3) a l'esquerra i una finestra de contingut (4) al centre de la pantalla.

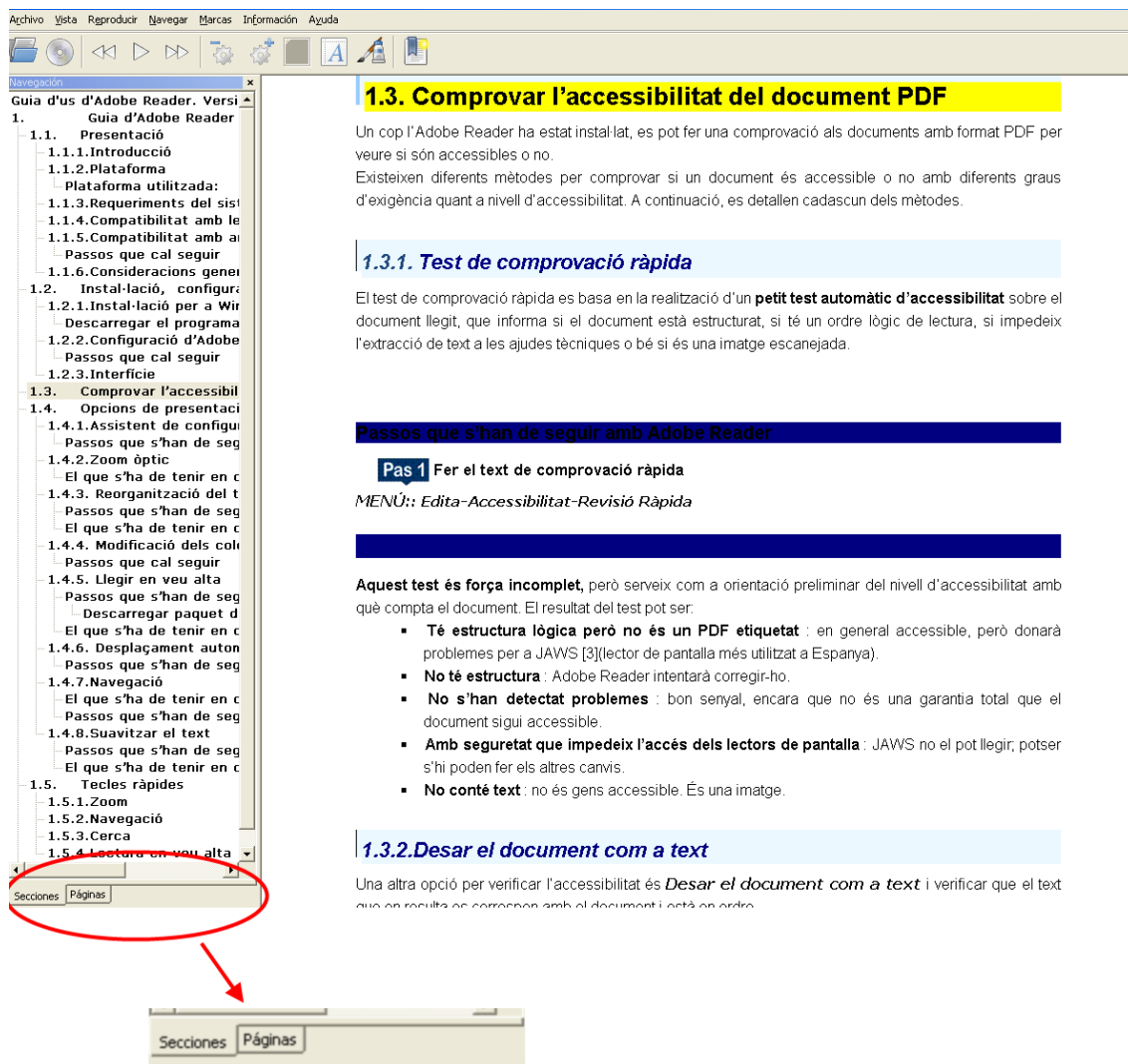
Imatge 5: Parts de la interfície per defecte d'AMIS

La barra d'eines té diversos botons amb les funcions més habituals que s'explicaran en detall més endavant.

Imatge 6: Barra d'eines

La finestra de navegació conté una o més llistes de navegació: la primera és sempre una llista jeràrquica de les seccions, la segona llista conté les pàgines del document, i la següent llista conté elements especials tals com notes a peu de pàgina o figures.

Imatge 7 Finestra de navegació

La vista bàsica, que podem seleccionar del **Menú: Vista - Vista bàsica**, té dues parts principals: una barra d'eines en la part inferior de la pantalla i una finestra de contingut en el centre de la pantalla. La barra d'eines té quatre botons grans: anar a la frase anterior, reproducció/pausa, anar a la propera frase, tornar al mode vista per defecte. En aquesta vista no apareix la finestra de navegació.

1.3. Comprovar l'accessibilitat del document PDF

Un cop l'Adobe Reader ha estat instal·lat, es pot fer una comprovació als documents amb format PDF per veure si són accessibles o no. Existeixen diferents mètodes per comprovar si un document és accessible o no amb diferents graus d'exigència quant a nivell d'accessibilitat. A continuació, es detallen cadascun dels mètodes.

1.3.1. Test de comprovació ràpida

El test de comprovació ràpida es basa en la realització d'un **petit test automàtic d'accessibilitat** sobre el document llegit, que informa si el document està estructurat, si té un ordre lògic de lectura, si impedeix l'extracció de text a les ajudes tècniques o bé si és una imatge escanejada.

Passos que s'han de seguir amb Adobe Reader

Pas 1 Fer el text de comprovació ràpida

MENÚ: Edita-Accessibilitat-Revisió Ràpida

Aquest test és força incomplet, però serveix com a orientació preliminar del nivell d'accessibilitat amb què compta el document. El resultat del test pot ser:

- **Té estructura lògica però no és un PDF etiquetat** : en general accessible, però donarà problemes per a JAWS [3](lector de pantalla més utilitzat a Espanya).
- **No té estructura** : Adobe Reader intentarà corregir-ho.
- **No s'han detectat problemes** : bon senyal, encara que no és una garantia total que el document sigui accessible.
- **Amb seguretat que impedeix l'accés dels lectors de pantalla** : JAWS no el pot llegir, potser s'hi poden fer els altres canvis.
- **No conté text** : no és gens accessible. És una imatge.

1.3.2. Desar el document com a text

Una altra opció per verificar l'accessibilitat és **Desar el document com a text** i verificar que el text que en resulta es correspon amb el document i està en ordre.

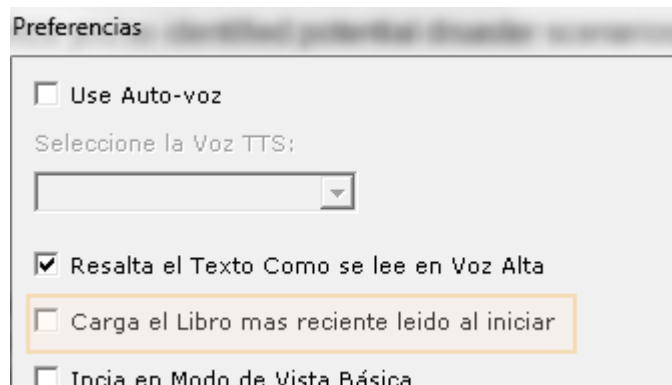

Imatge 8: AMIS vista bàsica

1.3. Obrir un llibre

Els llibres DAISY poden estar en un disc dur, en un CD - ROM, en una memòria USB o a internet.

- Obrir un llibre recentment llegit.
En **MENÚ: Archivo - Reciente**.
- Iniciar automàticament l'últim llibre llegit.
En **MENÚ: Archivo - Preferencias**, seleccionem: "Carga el libro más reciente leído al iniciar".

Imatge 9. Quadre de diàleg de Preferències

- Obrir un llibre des de la seva ubicació.
Seleccionem **MENÚ: Archivo - Buscando unidades.**
- Obrir un CD - ROM que contingui un o diversos llibres.
Seleccionem la icona o **MENÚ: Archivo - Cargar CD.**
- Obrir un llibre des del seu sistema local d'arxius.
Seleccionem la icona o **MENÚ: Archivo - Abrir.**
- Obrir un llibre des d'una adreça URL remot.
Seleccionem **MENÚ: Archivo - Abrir dirección URL.**

1.4. Control de reproducció

Els llibres DAISY es reproduïxen automàticament de principi a fi. Podem controlar la reproducció amb les següents característiques:

- Reproduir / pausar el llibre.

- Seleccionem la icona o en **MENÚ: Reproducir - Reproducir/Pausar.**
- Augmentar/Disminuir la velocitat de reproducció.
Seleccionem la icona o en **MENÚ: Reproducir - más rápido/más lento.**

1.5. Navegació

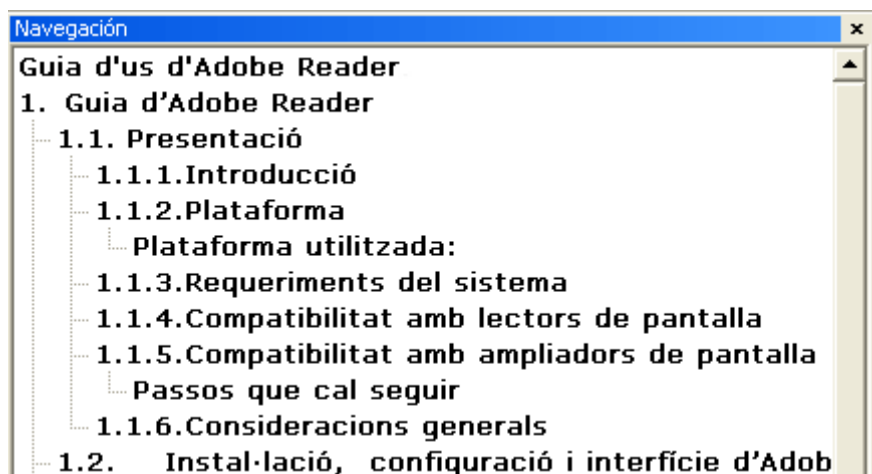
A banda de la reproducció lineal, els llibres DAISY ofereixen altres formes de navegació.

- Anterior/propera frase.
Seleccionem les icones o el **MENÚ: Navegar - Frase Anterior/Próxima Frase.**
- Anterior/propera pàgina.
MENÚ: Navegar - Página Anterior/Próxima Página.
- Anterior/Propera secció.
MENÚ: Navegar - Sección Anterior/Próxima Sección.
- Anar a Pagina.
MENÚ: Navegar - Ir a la página.
- Buscar text.
MENÚ: Navegar - Encontrar en el texto.

1.5.1. Usar la finestra de navegació

Podem utilitzar els elements de la finestra de navegació per desplaçar-nos per l'estructura del llibre.

- Vista jeràrquica de les seccions

Imatge 10 Finestra de navegació visualitzant l'estructura del llibre

Podem canviar el nivell de la vista de les seccions en **MENÚ: Navegar - mostrar profundidad de la sección.**

- Llista de pàgina.
A la barra de navegació, podem navegar per pàgines.
- Llista per tipus especial d'elements de llibre.
A la barra de navegació, podem navegar per elements especials tals com notes a peu de pàgina o figures.

1.5.2. Configuració de marques

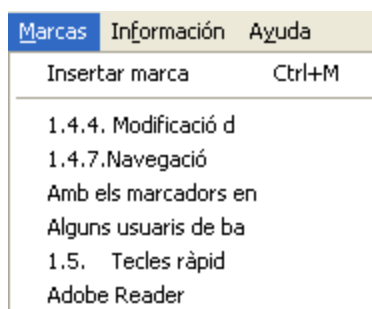
- Inserir marca (les marques s'aniran numerant automàticament a mesura que s'insereixin).

Seleccionem la icona o el **MENÚ: Marcas - Insertar Marca**.

- Anar a marca

Al **MENÚ: Marcas** trobem les marques ordenades segons l'ordre en el què les hem creat.

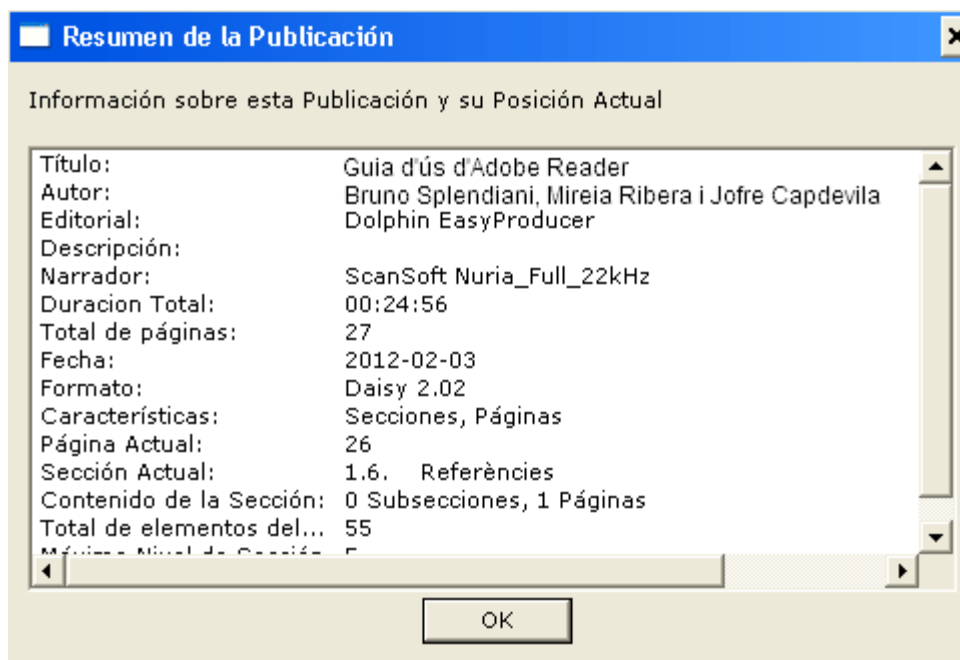
Imatge 41 Quadre de diàleg de Marcas

1.6. Obtenir informació sobre la publicació

Podem obtenir informació sobre el llibre que estem llegint, utilitzant el quadre de diàleg de resum de publicació de AMIS. S'obre en el **MENÚ: Información - Resumen de la publicación**. Aquest és un llistat de la informació disponible.

- Título
- Autor
- Editorial
- Descripción
- Narrador
- Tiempo total de duración
- Total de páginas
- Fecha
- Formato
- Características (secciones, paginas y notas pie de página)

- Pàgina actual
- Secció actual (incluint números de pàgines i subseccions)
- Número total d'elements en la taula de contingut
- Profunditat màxima de la secció

Imatge 52 Quadre de diàleg de resum de publicació

1.7. Com modificar els CSS

Consell

- Aquest apartat està pensat per usuaris avançats i que tenen nocions de codificació HTML i CSS.

El programa AMIS permet modificar i adaptar alguns elements de la interfície, tal i com el cos de la font, el contrast de colors i les icones de la barra de navegació. Aquestes modificacions es poden fer retocant els CSS.

Passos que s'han de seguir

Per poder modificar els CSS, s'ha d'accedir als arxius que normalment el programa genera a**AMIS\settings***.

Atenció

- La carpeta**AMIS\settings** es una carpeta oculta. Depenent de cada sistema operatiu, aquesta carpeta es pot generar al directori (també ocult) anomenat **Datos de programa** o **Programdata**.

El **cos de la font** es defineix als arxius **AMIS\settings\css\font*.css**. Aquí es troben quatre arxius amb extensió .css (**font1**, **font2**, **font3**, **font4**) que defineixen els estils de mides de lletra que el programa té per defecte.

Si volem afegir un nou estil de lletra, creem un nou arxiu css (per exemple font5.css) i modifiquem els valors de les etiquetes *font-size* and *line-spacing*, com s'indica a l'exemple següent:

```
/*font size css sheet*/
/*one level increase in fontsize and line spacing*/
/*AMIS will pick up the font-size value for the body element and
body {
    font-size: 150% !important;
    line-spacing: 125% !important;
}
h1, h2, h3, h4, h5, h6{
    font-size: 150% !important;
}
```

Imatge 13 Exemple de codi css per definir el cos de la font

El nom de l'arxiu .css determina l'ordre en que AMIS aplicarà els estils sobre el text. S'aconsella anomenar els estils correlativament en ordre alfabètic creixent per tal que AMIS els apliqui ordenadament. Per exemple, si creem un nou estil de font amb un cos superior a les 4 fonts que el programa té per defecte, el nom de l'arxiu corresponent hauria de ser **font5.css**.

El **contrast de colors** es defineix als arxius **....\AMIS\settings\css\customStyles*.css**.

Aquí es troben tres arxius .css (**contrast1**, **contrast2**, **contrast3**) que defineixen els estils de contrast de colors que el programa té per defecte.

Si volem afegir un nou estil de contrast, creem un nou arxiu css, per exemple contrast4.css, i modifiquem els valors de les etiquetes *color* and *background-color*, com s'indica a l'exemple següent:

```
/*contrast CSS sheet*/
body{ background-color: silver !important; color: black !important;}
a {color: black !important;}
a:hover {color: black !important; background-color: lightyellow;}
```

Imatge 14 Exemple de codi css per definir el contrast de colors

Com en el cas anterior, AMIS mostra els estils en ordre alfabètic creixent segons el nom que es posa a l'arxiu. Un cop creat, l'estil es mostrarà juntament amb els altres al **MENÚ: Vista - Estilo de página**.

Les **icones de la barra de navegació** es defineixen als arxius

AMIS\settings\defaultToolbar.xml (per a la barra en la vista per defecte) i **AMIS\settings\basicToolbar.xml** (per la barra en la Vista bàsica).

Dins l'arxiu .xml per cada botó que vulguem crear s'ha de definir:

- una referència a la imatge de la icona (amb extensió **.ico**) dins de la carpeta **..\AMIS\settings\img\defaultToolbar** o **..\AMIS\settings\img\basicToolbar**.
- el codi de la funció associada a la icona. El llistat de tots els codis de les funcions disponibles es troba a la pàgina web d'AMIS [7].

```

```

Imatge 15 Exemple de codi css de la icona amb la funció NEXT_PHRASE a la Vista Bàsica

La resta d'estils de la interfície de AMIS, com el tipus de lletra, els colors i la mida del text del document o dels encapçalaments, es defineixen a l'arxiu **..\AMIS\settings\css\amis.css**.

1.8. Tecles ràpides

AMIS disposa d'una sèrie de tecles ràpides per facilitar la navegació, cercar paraules... Algunes de les més útils són les que es detallen a continuació en visualització augmentada per fer servir de referència.

Visualització

Vista bàsica / Vista per defecte	F11
----------------------------------	-----

Lectura

Llegir / Pausa	BARRA
Anterior capítol/pàgina	↑
Següent capítol/pàgina	↓
Anterior frase	←
Següent frase	→
Velocitat veu	Ctrl + / -
Volum veu	Ctrl ↓ / ↑

Cerca

Buscar text	Ctrl + B
-------------	----------

Marcadors

Inserir marca	Ctrl+M
---------------	--------

1.9. Referències

1. Pàgina web d'AMIS per descarregar el programari:
<http://www.daisy.org/amis/download> (última consulta: febrer 2012)
2. Instal·lador en castellà: [http://www.daisy.org/projects/amis/languages/Setup - amis311 - EspanolAL.exe](http://www.daisy.org/projects/amis/languages/Setup-amis311-EspanolAL.exe) (última consulta: febrer 2012)
3. Centro de investigación, desarrollo y aplicación Tiflotécnica
<http://cidat.once.es/home.cfm?id=438&nivel=2> (última consulta: febrer 2012)
4. AMIS Project Home (Daisy Consortium):
<http://www.daisy.org/amis?q=project/amis> (última consulta: febrer 2012)
5. AMIS User Guide (Daisy Consortium):
[http://www.daisy.org/amis/documentation/user - guide](http://www.daisy.org/amis/documentation/user-guide) (última consulta: febrer 2012)
6. DAISY brief tutorial using AMIS (BC College and Institute Library Service):
<http://www2.langara.bc.ca/cils/tutorials/Using%20DAISY%20%28fult%20text%29%20with%20AMIS.htm> (última consulta: febrer 2012)
7. AMIS Commands: <http://daisy.trac.cvsdude.com/amis/wiki/Commands> (última consulta: febrer 2012)

Aquesta obra forma part de la col·lecció
"Guies de Contingut Digital Accessible"
iniciada amb la guia "Guia de Contingut Digital
Accessible" amb ISBN: 978-84-693-8489-3

Departament de Biblioteconomia i
Documentació
Universitat de Barcelona
c. Melcior de Palau 140
08014 Barcelona
Tel. 934035770
Fax 934035772
www.ub.edu/biblio
Correu: biddoc@ub.edu